

Huviveneet ja niiden moottorit

1.10.2005 on tullut voimaan laki eräiden huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista 621/2005 (myöhemmin huvivenelaki), jolla saatetaan kansallisesti voimaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/25/EY, sellaisena kuin se on muutettu direktiivillä 2003/44/EY.

Samana päivänä tuli voimaan asetus huviveneiden ja vesiskoottereiden turvallisuudesta ja melupäästöistä sekä huviveneisiin ja vesiskoottereihin asennettavien moottoreiden melu- ja pakokaasupäästöistä 748/2005 (myöhemmin huviveneasetus).

Määritelmät

Huvivene

Urheiluun tai vapaa-ajan viettoon tarkoitettu vene, jonka rungon pituus on vähintään 2,5 metriä ja enintään 24 metriä. Tämä koskee myös edellä mainitut mitat täyttäviä ilmatäytteisiä kumiveneitä ja tavallisia soutuveneitä.

Vesiskootteri

Enintään 4 metriä pitkä polttomoottorilla toimiva ja vesisuihkupumpulla varustettu vesikulkuneuvo, jonka rungon päällä seisotaan, ollaan polvillaan tai istutaan.

Moottori

Huviveneen tai vesiskootterin käyttövoimana käytettävät bensiini- tai dieselmoottorit, kaksi- tai nelitahtiset. Nämä voivat olla perämoottoreita, sisäperämoottoreita tai sisämoottoreita.

Perämoottori

Moottori, joka on kokonaan veneen ulkopuolella ja jonka yhteydessä on vetolaitteisto.

Sisäperämoottori

Moottori, joka on veneen sisällä vasten veneen peräpeiliä, jolloin veneen ohjaus- ja vetolaitteisto on veneen ulkopuolella moottorin yhteydessä.

Sisämoottori

Moottori, joka on veneen sisällä ja erotuksena sisäperämoottorista sisämoottori ei ole kiinni veneen peräpeilissä vaan voima välitetään perässä sijaitsevalle potkurille akselilla.

Kiinteällä pakoputkistolla varustettu sisäperämoottori

Sisäperämoottori, jonka pakoputkisto on rakennettu kiinteästi moottorin ja moottorin yhteydessä olevan vetolaitteiston sisään ja pakokaasut johdetaan vetolaitteiston kautta suoraan veden alle.

Ilman kiinteää pakoputkistoa oleva sisäperämoottori

Sisäperämoottori, jossa on ulkoinen pakoputkisto.

Lain soveltamisalaan kuuluvat varusteet

- Kipinäsuojatut varusteet sisämoottoreille ja sisäperämoottoreille.
- Suojalaitteet, jotka estävät ulkolaitamoottorin käynnistämisen vaihteen ollessa päällä.
- Ruorirattaat, ohjausmekanismit ja kaapelijärjestelmät.
- Polttoainesäiliöt ja polttoainejohdot.
- Esivalmistetut kansiluukut ja valoventtiilit.

Vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevat rajoitukset eivät koske seuraavia tavaroita

- Ainoastaan kilpailutarkoituksiin tehty vene (ml. kilpasoutuvene, jonka valmistaja on sellaiseksi veneeksi merkinnyt) ja sen moottori
- Kanootti, kajakki, gondoli, polkuvene, purjelauta, lainelauta
- Sukellusvene, ilmatyynyalus, kantosiipialus ja niiden moottorit
- Ennen vuotta 1950 suunniteltu historiallinen vene alkuperäisenä tai yksittäisenä jäljennöksenä, joka on rakennettu pääasiassa alkuperäisistä materiaaleista ja jonka valmistaja on sellaiseksi veneeksi merkinnyt; sekä venemallin mukainen moottori
- Vene, jota käytetään miehitettynä kaupallisiin tarkoituksiin matkustajien kuljettamiseen (mm. sisävesialukset) ja sen moottori
- Höyrykäyttöinen puulla, kivihiilellä, koksilla, öljyllä tai kaasulla toimiva vene, jossa on ulkoinen polttoainejärjestelmä
- Uusi keskeneräinen huvivene, mikäli mukana on ilmoitus, jossa on valmistajan nimi ja osoite, yhteisöön sijoittautuneen edustajan nimi ja osoite sekä keskeneräisen huviveneen kuvaus

Markkinoille saattaminen

Markkinoille saattamisella tarkoitetaan tässä yhteydessä ainoastaan luovutusta vapaaseen liikkeeseen.

Vapaaseen liikkeeseen luovuttamisen edellytykset

Huviveneet ja vesiskootterit

Vapaaseen liikkeeseen luovutettavissa huvivenelain soveltamisalaan kuuluvissa veneissä ja vesiskoottereissa on oltava:

1. Omistajan käsikirja

- Suomeksi ja ruotsiksi
 - Tuotavan huviveneen ja vesiskootterin on tosiasiallisesti oltava esitetyn omistajan käsikirjan mukainen
2. Vaatimustenmukaisuusvakuutus (ruotsiksi: försäkran om överensstämmelse, englanniksi: Declaration of Conformity)
- Tämä vakuutus seuraa veneen omistajan käsikirjaa ja tulee olla laadittu suomeksi ja ruotsiksi
 - Kirjalliseen vaatimustenmukaisuusvakuutukseen on sisällyttävä:
 - Valmistajan tai tämän yhteisöön sijoittautuneen edustajan nimi ja osoite
 - Tuotteen kuvaus
 - Viittaukset standardeihin ja säädöksiin, joiden suhteen vaatimustenmukaisuusvakuutus annetaan. Erityisesti tulee mainita direktiivi 94/25/EY muutettuna direktiivillä 2003/44/EY
 - Tuotavan huviveneen ja vesiskootterin on tosiasiallisesti oltava esitetyn vaatimustenmukaisuusvakuutuksen mukainen
3. CE-merkintä
- CE-merkinnän tulee olla näkyvällä, helposti luettavalla ja pysyvällä tavalla merkitty
4. Veneen tunnistenumero CIN (Aikaisemmin rungon tunnistenumero HIN)
- Veneen tunnistenumero on oltava näkyvässä paikassa veneen peräpeilin oikealla puolella ja tunnistenumero tulee olla kaiverretty, poltettu, meistetty koho- tai upotusmerkein tai muulla tavoin pysyvästi kiinnitetty
 - CIN esimerkki: FI-KPA8A68BJ505. Em. kolme viimeistä numeroa 505 tarkoittavat: 5=valmistusvuoden viimeinen numero (tässä tapauksessa 2005), 05=veneen myyntivuoden kaksi viimeistä numeroa (2005)

Moottorit

Vapaaseen liikkeeseen luovutettavissa huvivenelain soveltamisalaan kuuluvissa dieselmootoreissa ja bensiinimootoreissa on oltava:

1. Omistajan käsikirja
 - Suomeksi ja ruotsiksi
 - Moottoreiden osalta hyväksytään yksi omistajan käsikirja aina yhtä moottorityyppiä kohti
 - Tuotavan moottorin on tosiasiallisesti oltava esitetyn omistajan käsikirjan mukainen
2. Vaatimustenmukaisuusvakuutus (ruotsiksi: försäkran om överensstämmelse, englanniksi: Declaration of Conformity)

- Tämä vakuutus seuraa veneen omistajan käsikirjaa ja tulee olla laadittu suomeksi ja ruotsiksi
- Moottoreiden osalta hyväksytään useita moottoreita ja moottorityyppejä koskeva yksi vaatimustenmukaisuusvakuutus, jossa viitataan kaikkiin niihin moottorityyppeihin, joita ko. vakuutus koskee
- Kirjalliseen vaatimustenmukaisuusvakuutukseen on sisällyttävä:
 - Valmistajan tai tämän yhteisöön sijoittautuneen edustajan nimi ja osoite
 - Tuotteen kuvaus
 - Viittaukset standardeihin ja säädöksiin, joiden suhteen vaatimustenmukaisuusvakuutus annetaan. Erityisesti tulee mainita direktiivi 94/25/EY muutettuna direktiivillä 2003/44/EY.
- Tuotavan moottorin on tosiasiallisesti oltava esitetyn vaatimustenmukaisuusvakuutuksen mukainen

3. CE-merkintä

- CE-merkinnän tulee olla näkyvällä, helposti luettavalla ja pysyvällä tavalla merkitty
- CE-merkintä edellytetään vain:
 - perämoottoreilta
 - sisäperämoottoreilta, joissa on kiinteä pakoputkisto
- CE-merkintää ei edellytetä:
 - sisämoottoreilta eikä ilman kiinteää pakoputkistoa olevilta sisäperämoottoreilta

Varusteet

Vapaaseen liikkeeseen luovutettavissa huvivenelain soveltamisalaan kuuluvissa varusteissa on oltava:

1. Vaatimustenmukaisuusvakuutus

- Suomeksi ja ruotsiksi
- Kirjalliseen vaatimustenmukaisuusvakuutukseen on sisällyttävä:
 - Valmistajan tai tämän yhteisöön sijoittautuneen edustajan nimi ja osoite
 - Tuotteen kuvaus
 - Viittaukset standardeihin ja säädöksiin, joiden suhteen vaatimustenmukaisuusvakuutus annetaan. Erityisesti tulee mainita direktiivi 94/25/EY muutettuna direktiivillä 2003/44/EY.

2. CE-merkintä

- CE-merkinnän tulee olla näkyvällä, helposti luettavalla ja pysyvällä tavalla merkitty

Valvonta

Tulli on säädetty huvivenelain 35 §:ssä valvontaviranomaiseksi Euroopan talousalueen ulkopuolelta tapahtuvan maahantuonnin osalta (ETA = EU-maat, Norja, Islanti, Liechtenstein). Kolmansista maista tuotavien tuotteiden tuoteturvallisuutta koskevien säännösten mukaisuuden tarkastamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008 säädellään menettelytavoista, joilla valvontaa tehdään.

Tulliviranomaisia vaaditaan lykkäämään sellaisten tuotteiden luovutusta vapaaseen liikkeeseen, jotka ominaisuuksiensa vuoksi herättävät vakavaa epäilystä vakavasta ja välittömästä vaarasta terveydelle ja turvallisuudelle, jos niitä käytetään tavanomaisissa ja ennakoitavissa olosuhteissa. Luovutusta on lykättävä myös, jos tulliviranomaiset havaitsevat, ettei tuotteen mukana ole vaadittua asiakirjaa, tai että tuotteessa ei ole tuoteturvallisuutta koskevilla yhteisön tai kansallisissa säännöksissä vaadittua vaatimustenmukaisuusmerkintää. Tulliviranomaisen on tällaisissa tapauksissa ilmoitettava välittömästi markkinoiden valvonnasta vastaavalle viranomaiselle, joka on Suomessa Liikenteen turvallisuusvirasto eli Trafi, vapaaseen liikkeeseen luovutuksen lykkäämisestä.

Liikenteen turvallisuusvirastolla on kolme arkipäivää aikaa tutkia asiaa ja ilmoittaa tulliviranomaiselle niistä toimenpiteistä, joita asiassa tulee noudattaa. Ellei Liikenteen turvallisuusvirasto kolmen arkipäivän kuluessa ilmoita toimenpiteistä, tulee tavarat luovuttaa vapaaseen liikkeeseen.

Käytännössä tehtävät toimenpiteet

Euroopan talousalueen ulkopuolelta tulevista lain soveltamisalaan kuuluvista veneistä, vesiskootteista ja niiden moottoreista, jotka asetetaan vapaaseen liikkeeseen, tulee tarkastaa edellä mainitut kappaleessa "vapaaseen liikkeeseen luovuttamisen edellytykset" selvitettyt asiat. Huomioitava on myös veneet ym. lain soveltamisalaan kuuluvat tavarat, jotka tulevat muuttokuormien mukana. Asiakirjat on esitettävä Tullille.

Mikäli joku näistä vaatimuksista ei täyty, luovutusta vapaaseen liikkeeseen on lykättävä ja asiasta on ilmoitettava välittömästi Liikenteen turvallisuusviraston eli Trafien veneily-yksikköön sähköpostilla: veneilytarkastajat@trafi.fi

Ilmoitukset on osoitettava seuraaville henkilöille:

- Juhani Pappila
- Pasi Kiuru
- Kimmo Patrakka

Samoin on toimittava, mikäli vene on lastattuna kontissa ym. sellaisessa paikassa, josta ei pääse tarkistamaan CE-numeroa tai veneen tunnistenumeroa. Trafille lähetettävään ilmoitukseen on laitettava seuraavat asiat:

- Asiaa hoitavan tullivirkamiehen nimi, puhelinnumero ja toimipaikka
- Kyseessä oleva tavara
- Syy, jonka vuoksi luovutusta vapaaseen liikkeeseen on lykätty
- Kopio vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta, mikäli sellainen on
- Tavaranhaltijan nimi ja y-tunnus
- Tapahtumatunnus tai muu tullauksen yksilöintitieto
- Tullitoimipaikan fax-numero tai yhteissähköpostiosoite, johon Merenkululaitos lähettää vastauksensa

Trafiilla on kolme arkipäivää aikaa vastata ja kertoa mihin toimenpiteisiin asiassa on ryhdyttävä. Ellei vastausta tule kolmen arkipäivän kuluessa tavara on luovutettava haetun mukaisesti vapaaseen liikkeeseen. Mikäli Trafi vastaa, että tavara ei täytä huvivenelain edellyttämiä kriteereitä, luovutus vapaaseen liikkeeseen on kielletty. Trafin pyynnöstä tavarahan mukana seuraavaan kauppalaskuun ja muihin saateasiakirjoihin on tehtävä merkintä: "Tuote ei ole vaatimusten mukainen - luovutus vapaaseen liikkeeseen kielletty - asetus (EY) N:o 765/2008"

Tällaisissa tapauksissa säädösten vastainen tavara on joko jälleenvietävä tai tavaranhaltijan on mahdollista saattaa tavara vaatimustenmukaiseksi jälkikäteen Trafin ohjeiden mukaisesti. Tavara on tällöin mahdollista siirtää tarvittavaan paikkaan siirtoluvalla näiden toimenpiteiden suorittamiseksi. Tavara voidaan myös asettaa näiden toimenpiteiden ajaksi tullivarastointimenettelyyn tai tullivalvonnassa tapahtuvan valmistuksen menettelyyn tai siirtää vapaa-alueelle tai -varastoon.

Sovellettava lainsäädäntö

- Laki eräiden huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista 621/2005
- Asetus huviveneiden ja vesiskoottereiden turvallisuudesta ja melupäästöistä sekä huviveneisiin ja vesiskoottereihin asennettavien moottoreiden melu- ja pakokaasupäästöistä 748/2005
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/25/EY muutettuna direktiivillä 2003/44/EY ja asetuksella (EY) N:o 1882/2003
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 765/2008

Yhteystietoja

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi, veneily-yksikkö:

1. Juhani Pappila (juhani.pappila@trafi.fi), 020 618 6651
2. Pasi Kiuru (pasi.kiuru@trafi.fi), 020 618 6433
3. Kimmo Patrakka (kimmo.patrakka@trafi.fi), 020 618 6450

Yksikön yhteinen sähköposti: veneilytarkastajat@trafi.fi
Trafin puhelinvaihe: 020 618 500